

FARBY GRAFICZNE	NORMA BRANŻOWA		BN-70
	Słownictwo farb graficznych Wyroby		7460-03
			Arkusze 6
Glossary of printing inks Products	Vocabulaire de encres d'imprimerie Produits	Grupa katalogowa XVII 95	
Glossary of printing inks Products		Глоссарий печатных красок Продукты	

(1) farby akcydensowe - farby typograficzne sporządzone z tanich surowców; charakteryzują się wyższą lepkością w stosunku do farb dziełowych; stosowane do druku np. kwitów.

(2) farby dziełowe - farby typograficzne o niższej intensywności barwy w stosunku do farb ilustracyjnych; stosowane na wytwory papiernicze o niewysokiej jakości np. do druku książek.

(3) farby fleksograficzne - farby sporządzone z pigmentów lub barwników oraz spoiw zawierających głównie pokosty alkoholowe; ciekłe, kryjące lub niekryjące, o niskiej lepkości; wysokiej intensywności barwy i dobrej przyczepności; utralają się fizycznie przez odparowanie; stosowane na wytwory papiernicze, folie z tworzyw sztucznych i folie metaliczne.

(4) farby fluorescencyjne - farby zawierające pigmenty fluorescencyjne; mające zdolność świecenia w czasie działania na nie światła widzialnego, ultrafioletowego lub strumienia elektronów; nanoszone na podłoże w grubych warstwach, często poddawane lakierowaniu w celu zwiększenia trwałości; stosowane w technice typograficznej, wkłęsłodrukowej i sitowej do druku, np. map wojskowych i druków reklamowych.

(5) farby fosforoscencyjne - farby zawierające pigmenty fosforoscencyjne; zachowują zdolność świecenia po uprzednim ich naświetleniu; nanoszone na podłoże w grubych warstwach, często poddawane lakierowaniu w celu zwiększenia trwałości; stosowane w technice typograficznej, offsetowej i sitowej, np. do druków reklamowych.

(6) farby graficzne - farby stanowiące układ dyspersyjny pigmentów, lak, wypełniaczy w spoiwie lub roztwór barwników w spoiwie. Właściwości fizykochemiczne farb, jak lepkość, lejność, utrwalanie i inne dostosowane są do odpowiedniej techniki druku i rodzaju podłoża; różnią się następujące podstawowe grupy farb: typograficzne, offsetowe, wkłęsłodrukowe, fleksograficzne, sitowe, litograficzne, stalorytniczne.

(7) farby heat-set (utrwalane pod wpływem podwyższonej temperatury) - farby zawierające rozpuszczalnik nielotny w normalnych warunkach druku; utrwalają się fizycznie przez odparowanie pod wpływem podwyższonej temperatury; zaliczane są do farb szybko utrwalających się; stosowane w technice typograficznej i offsetowej na maszyny o dużej szybkości, do druku dużych nakładów, np. miesięczników, katalogów.

(8) farby ilustracyjne - farby typograficzne o wysokiej koncentracji pigmentów i zawartości podbarwiaczy; charakteryzują się wysoką intensywnością barwy, lepkością i zdolnością krycia; stosowane na wytwory papiernicze o niskiej wsiąkliwości.

(9) farby do kalkomanii - farby sporządzone z pigmentów oraz spoiw zawierających pokosty olejowe roślinne modyfikowane lub pokosty zawierające żywice rozpuszczone w lotnym rozpuszczalniku organicznym; właściwości farb takie, jak postać, lepkość i inne zależą od stosowanej techniki druku; utrwalają się chemicznie lub fizycznie przez odparowanie rozpuszczalnika organicznego; stosowane w technice litograficznej, wkłęsłodrukowej, typograficznej lub sitowej.

(10) farby karbonizacyjne - farby zawierające wysoko pigmentowane mieszaniny wosków o odpowiedniej twardości i punkcie topnienia, oleje nieschnące oraz nielotne rozpuszczalniki; maziste o wysokiej kohezji i lepkości w temperaturze pokojowej, a niskiej w stanie stopionym; stosowane w technice typograficznej, np. do sporządzania papieru karbonizacyjnego.

(11) farby kserograficzne - farby sporządzone z mieszaniny barwników i żywic; mają postać suchego proszku o określonym wymiarze cząstki, obdarzonej ładunkiem elektrycznym; stosowane w technice kserograficznej na wytwory papiernicze, szkło i inne podłoża pokryte woskiem, szelakiem.

(12) farby litograficzne - farby sporządzone z pigmentów, wypełniaczy i spoiw zawierających po-

Centralne Laboratorium Farb Graficznych
Ustanowiona przez Dyrektora Zjednoczenia Przemysłu Poligraficznego dnia 23 listopada 1970 r.
jako norma obowiązująca w zakresie używania pojęć od dnia 1 lipca 1971 r.
(Mon. Pol. nr poz.)

kosty olejowe roślinne niemodyfikowane lub modyfikowane; maziste, o mocnej konsystencji i intensywności barwy, charakteryzują się ponadto odpornością na emulgowanie i wymywanie pigmentu; stosowane na wytwory papiernicze, np. do druku wysokoartystycznych reprodukcji, map, papierów wartościowych.

(13) farby magnetyczne - farby sporządzone z pigmentów magnetycznych (o wymiarze cząstek poniżej 1 μm) i spoiw stosowanych do farb typograficznych i offsetowych; maziste o małej lepkości i wysokiej koncentracji pigmentu, charakteryzują się odpornością powłoki na ścieranie i właściwościami magnetycznymi wykorzystywanymi do sortowania odbitek drukarskich; stosowane w technice typograficznej i offsetowej na wytwory papiernicze, głównie do druku papierów wartościowych, kart statystycznych i znaczków.

(14) farby matowe - farby zawierające zwiększoną ilość pigmentów i wypełniaczy oraz dodatki zwiększające matowość powłok, jak np. woski; stosowane we wszystkich technikach druku.

(15) farby metaliczne - farby zawierające pigmenty metaliczne zdyspergowane w spoiwie; stosowane w celu zwiększenia efektu dekoracyjnego odbitek drukarskich w technice typograficznej, offsetowej, wklęsłodrukowej a zwłaszcza sitowej, np. do druku etykiet, opakowań, opraw książek.

(16) farby metaliczne barwione - farby metaliczne podbarwione pigmentami lub barwnikami; stosowane są w celach dekoracyjnych we wszystkich technikach druku.

(17) farby na obwody drukowane - farby sporządzone przeważnie z sadzy i spoiw zawierających żywice oraz woski; charakteryzują się dobrą drukownością, przyczepnością oraz utrwalaniem, są odporne na roztwór trawiący i łatwo zmywalne po nadruku; stosowane w technice offsetowej, sitowej i kserografii do druku obwodów drukowanych na płytach laminowanych miedzią.

(18) farby offsetowe - farby sporządzone z pigmentów, wypełniaczy i spoiw zawierających pokosty olejowe roślinne niemodyfikowane, modyfikowane lub pokosty olejowe roślinno-mineralne; maziste, o wysokiej lepkości i intensywności barwy, charakteryzują się ponadto odpornością na emulgowanie i wymywanie pigmentu; utrwalają się chemicznie lub fizycznie przez wsiąkanie; stosowane na wytwory papiernicze i na blachę.

(19) farby połyskowe - farby zawierające głównie twarde żywice o odpowiedniej budowie cząsteczkowej, modyfikowane olejami roślinnymi oraz optymalną koncentracją pigmentów o wysokiej intensywności barwy, utrwalają się z utworzeniem gładkiej powłoki o wysokim połysku; stosowane w celu zwiększenia trwałości i estetyki odbitek drukarskich we wszystkich technikach druku, np. do druku opakowań, obwolut książek.

(20) farby sitowe - farby sporządzone z pigmentów, wypełniaczy i różnych rodzajów spoiw stosowanych w zależności od wymaganych właściwości farby, zawierają one oleje roślinne modyfikowane lub żywice rozpuszczone w rozpuszczalnikach organicznych albo ich mieszaniny; maziste o niskiej lepkości i kohezji oraz wysokiej adhezji do podłoża i miękkiej teksturze; utrwalają się chemicznie lub fizycznie przez odparowanie, lub w wyniku obuprosesów łącznie; stosowane na wytwory papiernicze, tworzywa sztuczne, szkło, ceramikę.

(21) farby stalorytniczne - farby sporządzone z pigmentów, wypełniaczy i spoiw zawierających pokosty olejowe roślinne niemodyfikowane, modyfikowane lub pokosty stanowiące roztwory żywic w rozpuszczalnikach organicznych; maziste, utrwalają się chemicznie lub fizycznie przez odparowanie; stosowane w technice wklęsłodrukowej np. do druku papierów wartościowych, znaczków.

(22) farby do suchego offsetu - farby sporządzone z pigmentów, wypełniaczy i spoiw stosowanych do farb typograficznych; półciekłe lub maziste o lepkości zapewniającej dobre obracanie się farby w kałamarzu i rozprowadzanie się jej na walcach drukarskich, wysokiej intensywności barwy zbliżonej do farb offsetowych; stosowane na wytwory papiernicze, tworzywa sztuczne, np. do druku opakowań.

(23) farby szybkoutrwalające się - farby sporządzone z pigmentów i żywic rozpuszczonych w wysokowrzących rozpuszczalnikach lub olejach mineralnych o niskiej lepkości; maziste o wysokiej intensywności barwy; utrwalają się przez wsiąkanie i częściowe odparowanie rozpuszczalnika oraz koagulację żywicy wraz z pigmentem na podłożu; stosowane w technice typograficznej i offsetowej na wytwory papiernicze wsiąkliwe.

(24) farby światłodrukowe - farby sporządzone z pigmentów, wypełniaczy oraz spoiw zawierających pokosty olejowe roślinne niemodyfikowane i modyfikowane; maziste o małej lepkości i wysokiej koncentracji pigmentów, odporne na wodę; utrwalają się chemicznie; różnią się od farb litograficznych wyższą koncentracją pigmentu i niższą lepkością; stosowane do druku wysokiej jakości reprodukcji artystycznych jedno- lub wielobarwnych.

(25) farby termoplastyczne - farby sporządzone z pigmentów i barwników oraz mieszaniny wosków i żywic niskotopliwych, nanoszone na tymczasowe podłoża, np. folie, tkaniny za pomocą dowolnej techniki druku, a następnie pod wpływem ogrzewania przenoszone na właściwe podłoża; stosowane na przedmioty nie mające płaskiej powierzchni, np. kształtki.

(26) farby termoutwardzalne - farby sporządzone z pigmentów i spoiw zawierających pokosty olejowe roślinne modyfikowane żywicami termoutwardzalnymi; utrwalają się chemicznie pod wpływem podwyższonej temperatury dając twarde powłoki; sto-

sowane głównie w technice litograficznej do druku, np. na blasze.

(27) farby triadowe - zestaw trzech farb o barwach pierwszorzędowych i odpowiednio dobranych odcieniach; niekryjące, o wysokiej intensywności barwy; umożliwiają warstwowe nakładanie farb na odbitkę; uzupełnieniem triady jest farba o czerni neutralnej; stosowane we wszystkich technikach druku.

(28) farby typograficzne - farby sporządzone z pigmentów, wypełniaczy i spoiw zawierających różne grupy pokostów, w zależności od wsiąkliwości podłoża; ciekłe, półciekłe lub maziste, o konsystencji zapewniającej właściwe rozprowadzanie farby na wałkach i przenoszenie z formy na podłoże; utrwalają się chemicznie lub fizycznie przez wsiąkanie; stosowane na wytwory papiernicze.

(29) farby typograficzne dwutonowe - farby sporządzone z pigmentów i spoiwa zawierającego pokosty olejowe roślinne modyfikowane oraz barwnika rozpuszczonego w tym spoiwie lub w kwasach tłuszczowych; po utrwaleniu dają na odbitce efekt dwubarwny, polegający na utworzeniu barwnej otoczki wokół punktu rastrowego.

(30) farby typograficzne na maszyny płaskie - farby sporządzone z pigmentów, wypełniaczy i spoiw zawierających pokosty, głównie olejowe roślinne niemodyfikowane i modyfikowane; maziste, o wysokiej lepkości i intensywności barwy, charakteryzują się ponadto dużą przyczepnością do podłoża i odpornością powłoki na ścieranie; utrwalają się chemicznie; stosowane głównie na wytwory papiernicze o małej wsiąkliwości.

(31) farby typograficzne na maszyny rotacyjne - farby sporządzone z pigmentów i spoiw zawierających pokosty głównie olejowe mineralne; ciekłe, lejne, o niskiej lepkości; utrwalają się fizycznie przez wsiąkanie; stosowane na wytwory papiernicze, wsiąkliwe, np. papier gazetowy.

(32) farby utrwalane pod wpływem ciśnienia - farby sporządzone z pigmentów i spoiwa zawierającego pokosty o niskiej lepkości oraz żywicy o bardzo dużej cząsteczce; pod wpływem ciśnienia wywieranego na odbitkę podczas druku następuje wtłoczenie składnika olejowego w kapilary podłoża i wytrącenie żywicy wraz z pigmentem na podłożu; dają powłoki o wysokiej elastyczności; stosowane w technice typograficznej na wytwory papiernicze wsiąkliwe.

(33) farby utrwalane pod wpływem obniżonej temperatury - farby zawierające przeważnie sadzę oraz podbarwianą mieszaninę naturalnych i syntetycznych wosków, oleje mineralne i żele organiczne; stałe o konsystencji wosku, ogrzewane w kałamarzu przechodzą w postać ciekłą i zestalają się ponownie na odbitce drukarskiej w temperaturze druku; stosowane w technice typograficznej do produkcji kalki biurowej.

(34) farby wkłesłodrukowe - farby sporządzone z pigmentów rzadziej barwników, wypełniaczy i spoiw zawierających pokosty głównie szeregu benzenowego; ciekłe, o niskiej lepkości oraz adhezji i kohezji zapewniającej właściwe przechodzenie farby z formy na podłoże; utrwalają się fizycznie głównie przez odparowanie; stosowane w technice wkłesłodrukowej na wytwory papiernicze, folie z tworzyw sztucznych, celofan do druku, np. publikacji, opakowań.

(35) farby wodoutwardzalne - farby sporządzone z pigmentów i spoiwa zawierającego (nierozpuszczalną w wodzie) żywicę rozpuszczoną w rozpuszczalniku mieszającym się z wodą w każdym stosunku; w wyniku wsiąkania części rozpuszczalnika w podłoże i adsorpcji wilgoci z otoczenia, następuje wytrącenie żywicy wraz z pigmentem na podłożu; szybkie utrwalanie uzyskuje się przez natryskiwanie odbitki drukarskiej wodą lub parą; stosowane w technice typograficznej na podłoża wsiąkliwe do druku, np. opakowań środków spożywczych.

BG PW

BN. 004786

40000000343141